

Мене прозивають Мурахоїдом

Крістіне Нестлінґер

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Мокровольський О. М.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

РОЗДІЛ 1,

у якому помічено загадкове зникнення фотографій і одній доньці доводиться сердитись через невинні мамині упередження проти неї

— Значить, його таки немає! Його таки немає! — бурмотіла Софія. Вона ходила туди-сюди по загальній кімнаті, підіймала газети з підлоги й знову їх упускала, скидала з дивана шовкові подушки, зазірала під килим, загинаючи його кутики, стягувала зі шкіряного крісла клаптикову ковдру й струшувала її, висувала й засувала шухляди вбудованої в стіну шафи і знай бурмотіла, знову й знову: — Значить, його таки немає! Його таки немає!!!

Мама сиділа за обіднім столом і читала в ілюстрованому журналі роман із продовженням. Одна з тих шовкових подушок, які Софія розкидала по кімнаті, впала їй під ноги. Мама визирнула з-за журналу.

— Ти знову що-небудь шукаєш, моя дорогенька? — поцікавилася вона.

Софія сприкрено бликнула на маму.

— Та я вже тисячу разів питала, чи хто-небудь бачив одне фото! — просичала вона. — А тепер ти мене питаєш, чи не шукаю я чого-небудь!

— Вибач, моя люба! — Мама закрила журнал. — Коли я зачитуюсь, весь світ довкола мене зникає. А яке ж це фото тобі треба?

— Одне з моїх фот! — нетерпляче вигукнула дівчинка. — Оту світліну, що дядечко Еді зняв мене вчора. Ту, де я в червоній піжамі сиджу на килимі в турецькій позі! Дві хвилини тому ця фотографія була в мене напихваті! Ось тутечки! — Софія обвинувальним жестом показала на величезний чорний шкіряний диван. — І враз пропала! Мов крізь землю провалилась! Пропала! Навіки пропала!

— Вона неодмінно десь вигулькне знову, — припустила мама.

— Але фотографія потрібна мені негайно, — не переставала скиглити Софія. — Цю ж секунду!

— А навіщо? — усміхнулася мама. — Хочеш знати, як ти виглядаєш, то поглянь у дзеркало!

— Ха, ха, як дотепно! — Софія закотила очі під лоба й страшно скривила рот.

— Радій, що маєш веселу матір! — втішила мама.

— Ти випробовуєш моє терпіння! — крикнула донька. — Фото потрібне мені тер-мі-но-во! За годину в нас редакційна рада. І те фото має бути надруковане у шкільній газеті. Бо ж я від минулого тижня там редакторка. А кожен новий редактор має представитися читачам своїм портретом!

— Ну то візьми якесь інше фото! — Мама показала на велику шафу, вбудовану в стіну. — Там відбитків твоєї милості цілі стоси.

— Але я хочу тільки це фото! — тупнула ногою Софія.

— А під диваном ти дивилась? — запитала мама.

Софія знову тупнула ногою.

— Я ж нічого не можу розгледіти під диваном! — вигукнула донька. — Бо він упритул до самої підлоги!

— То відсунь його, — порадила мама.

— Як його відсунути? — закричала Софія. — Ти ж бачиш, що перед цим клятим диваном лежить оцеї клятий килим!

І дівчинка сердито сіпнула за бильце дивана, аби показати матері, що диван годі посунути через товстий край килима.

— Ти підійми його, серденько, — порадила мама.

— Сама спробуй підняти цього ідіотського ящика! — вереснула Софія. — Він-бо важить цілу тонну!

— Коли б ти, серденько, — сказала, встаючи, мама, — позбулася отих слівць «клятий», «ідіотський», то в тебе не лишилося б жодної можливості виражатися, чи не так?

— Ти випробовуєш моє терпіння! — крикнула Софія.

— Ти вже казала мені це, моє серденько, — зауважила мама. — Не варто повторятися, бо це притуплює гостроту виразів. І коли тобі, серденько, потрібна порада, то дозволь тобі підказати: якщо ти згорнеш килим, диван легко відсунеться.

— На тому триклятому килимі наставлено тисячу речей! — буркнула дівчинка.

— Ти перебільшуєш у двісті п'ятдесят разів, — зазначила мама.

Блиснувши на неї гнівним поглядом, Софія позсувала, по-знімала з килима — перебільшено при цьому пихкаючи — шкіряне крісло й тумбочку, табуретку у вигляді верблюжого сідла й торшер, а тоді закотила килим до половини. Підлога там, де він лежав, виявилася досить-таки запилюженою. Софія чхнула.

— Тікай звідси, люба, це діло не для тебе! — сказала мама.

Софія чхнула знову.

— Та тікай же, дорогенька! — нетерпляче повторила мама.

Софія промимрила:

— Кляте лайно! Тепер мені знову чхати не менше тисячі разів!

— І вийшла, ретельно чхаючи, із зали.

А мама гукнула:

— Тезі, моя мишко, ти де? Тезі, моя мишко, ти мені потрібна!

Тезі якраз сиділа в кухні за столом і наминала скибку, намащену маслом і полуничним варенням.

— Я в кухні! — відгукнулася вона. — Що тобі там треба?

— Допомоги! — крикнула мама.

Тезі відклала намащену скибку, зіскочила зі стільця й побігла з кухні в залу.

— Що тобі допомогти? — спитала вона.

— Відсунути диван, — пояснила мама.

— А навіщо? — допитувалася Тезі.

— Бачиш, так сталося, що одне фото твоєї любої сестрички залягло під диваном, а воно ж має красуватися у шкільній газеті, а

сама я не годна відсунути диван!

Тезі потягла за одне бильце, мама за друге. Диван і справді був незвичайно важкий!

— І чому саме я повинна тут надриватись? — видихнула Тезі. — Чом би сестричці не попрацювати самій?

Мама показала на велику запилюжену частину підлоги.

— Бо домашня пилюка викликає в неї алергію!

Тезі, згідливо кивнувши головою, щосили сіпнула за бильце. Цього разу диван посунувся вперед. Очам матері й доньки відкрилися червоний кишеньковий гребінець, синя кулькова ручка, камінчик із вишні, монетка, пришпилька для волосся й джокер із колоди для гри в роме. Але жодного Софіїного фота там не було.

— Очевидно, твоя добра сестричка поклала те кляте фото не на диван, а десь інде, — зробила висновок мама. — Буває, чого тільки не уявить собі людина! І ще й тисячу разів даремно клянеться! З її недбальством де їй знати, куди вона що поклала!

Тезі хотіла знов присунути диван до стіни, але мама вирішила, що це ж якраз випала добра нагода прибрати, і принесла пилосос. Пилососне ревіння було дівчинці не до душі, тож вона повернулася до кухні, аби доїсти свій бутерброд із маслом та варенням.

Із зали долинало ревіння пилососа, а з Софіїної кімнати — її чхання. Коли вже щось подразнить Софії її алергічного носа, то чхати їй не перечхати. Тезі доїла свого бутерброда, але апетиту аж ніяк не погамувала. То вона підняла накривку морозильника й стала порпатися в пластикових пакетах і бляшанках, аж поки знайшла пакета із замороженими полуницями. Видобула звідти дві великі й тверді мов камінці ягоди та й поклала собі в рот. Тоді захрюснула накривку, вийшла з кухні, зайшла до своєї кімнати й замкнула за собою двері. Сіла за свій письмовий стіл і почала смоктати тверду мов камінь і холодну як лід полуницю. Обидві ягоди були ще занадто холодні, аби смакувати як полуниці. Тезі спробувала їх

розкусити. Але ягоди були й досі затверді, розкусити їх було поки що неможливо. Дівчинка виплюнула їх у сміттєвий кошик, дістала з шухляди аркуш небесно-блакитного поштового паперу з червоною трояндочкою в горішньому лівому кутику й написала:

Любий Акселю!

Хоча я тільки вчора написала тобі чималого листа, але, на жаль, забула надіслати тобі фотку, яку ти просив у мене. Вибач! Тепер я виправляю цей недогляд. Фотка нова-новісінька. Тільки вчора мій дядечко Еді зробив її своїм поляроїдом. Червона піжама, в якій я на фотці, моя улюблена. І в турецькій позі, в якій ти мене бачиш на світліні, я останнім часом найдужче люблю сидіти. Що ти скажеш про мою нову зачіску? Тепер у мене гривка на лобі удвічі довша, ніж була раніше.

Хутенько відпиши мені! Твоя подруга Марія-Терезія

Тезі взяла тюбик клею, дістала з кишені своєї сукенки фотографію, помастила її тильний бік клеєм і наліпила на вільну від тексту частину листа. Довго видивлялася на світліну. На ній, біля гарненької дівчинки, що сиділа, склавши ноги по-турецькому, видніла табуретка у вигляді верблюжого сидла, а ще далі, вже зовсім на краю знімка, стирчала чиясь нога. Навкіс, від коліна, заходила вона у фотографію. Та нога була тонка й синюшна, взута у червоний капець. Від синюшної ноги Тезі провела на берег аркуша стрілку й підписала:

До речі, це нога моєї сестрички Софії!

Тоді обережно, щоб не зім'яти фотографії, склала листа учетверо й засунула його у конверт, запечатала й написала на чільному боці:

Панові

Александру Лінднеру мол.

3926 Пербах

Головна площа, 10

А на тильному боці конверта дівчинка написала:

Марія-Терезія Бокскандль

Під своїм ім'ям намалювала червоним фломастером три маленькі сердечка, кожне з яких було пробите стрілою.

Той Александер Лінднер був її товариш у листуванні. Рік тому Тезі отримала від нього першого листа — у зошиті з Мікі-маусом на обкладинці. Під пропозицією дружби, видрукуваною дрібними літерами, було дописано від руки:

«Мені дванадцять років, і я хочу мати товариша (чи товаришку) в листуванні. Мої хобі: читання, тварини й кактуси».

І протягом року Тезі щочетверга отримувала від Александра Лінднера листа. А сама надсилала йому листи щосереди. Жодного разу, навіть тоді, в зимку, коли Тезі хворіла на кір, вона не дозволила собі не написати в середу листа.

Дівчинка заходилася шукати поштову марку, обшукала всі шухляди стола, але ніде не знайшла. Тому вирішила взяти поштову марку на татовому письмовому столі. А татів письмовий стіл стояв у спальні батьків. Аби добутися туди, мусила Тезі пройти через залу. Мама вже дала раду пилюці. Диван знову стояв присунутий до стіни, й килим знову був повністю розгорнутий. І тисяча речей знову стояли там, де їм і годилося стояти. Мама сиділа за обіднім столом і читала далі в ілюстрованому журналі свій роман із продовженням. Очевидячки, роман був дуже захопливий, бо мама, читаючи, гризла нігті. А робила вона так тільки тоді, коли бувала схвильована.

Перед великою вбудованою в стіну шафою сиділа навпочіпки на килимі Софія. Перед нею лежала купа фотоальбомів, які Тезіна сестричка гортала, безперестанку бурмочучи:

— Це вже занадто! Я не витримаю! Таки справді не витримаю! Фотографій просто немає! Якесь безглуздя та й годі!

Тезі хотіла прослизнути повз Софію до спальні, але сестричка схопила її за крайчик подолу сукенки.

— Ти тільки поглянь, сестричко! — вигукнула вона. — Ти це розумієш, сестричко?

— Ти про що? — запитала Тезі.

— Ось, і ось, і ось, і ось, і ось! — гортала Софія один із альбомів. При кожному «ось» вона показувала на порожнє місце на котрому-небудь аркуші альбома, де лиш чотири горбочки засохлого клею свідчили, що тут колись була фотографія.

— Усі мої найкращі фотографії мов лизень злизав! — обурено вигукнула Софія. — Якесь придуркувате лайно повидирало усі мої улюблені фотографії з альбомів!

Тут мама перестала кусати нігті, зиркнула з-за журналу й промовила:

— Будь ласкава, моя дорогенька, не виставляй себе на посміховисько! І кого могли б цікавити твої фотографії?

Софія скочила на рівні ноги, схопила фотоальбом і ляснула ним по обідньому столу — якраз по ілюстрованому журналові.

— Та будь ласка! — загорлала донька. — Ось, і ось, і ось, і ось, і ось! Усі позникали!

Мама погортала альбом.

— А й справді, а й справді! — промимрила вона. На чолі їй залягли три глибокі замислені зморшки.

— То хоч тепер ти мені повірила? — вигукнула Софія.

— Моя любя! — Замислені зморшки позникали, мамине чоло знов стало гладеньке. — Мій любий скарбе! Либонь, ти сама повиймала ті знімки, але потім забула й не пригадуєш!

— Що? — вереснула Софія. — То я, значить, вигадую?

— Іноді мені й таке здається, — визнала мама, відсуваючи фотоальбом з ілюстрованого журналу. — Обдивися ще разок у своїй кімнаті. Про твою забудькуватість уже ходять легенди! І десь ті

трикляті фотографії та знайдуться, це я тобі гарантую!

І мама знову заглибилася в читання, обгризаючи вже два нігті.

Від люті Софія аж побуряковіла на обличчі. Їй тільки хотіла розкритичатись, як її зупинив потужний напад власного чхання.

— Будь здорова, моє серденько! — промурмотіла мама.

Тезі тим часом зайшла до спальні й заходилася шукати марку. Довелося перетрусити всі шухляди татового письмового стола, поки-то натрапила на бляшану коробку з-під цигарок, у якій тато зберігав поштові марки.

Поки вона копирсалася в тих шухлядах, із загальної кімнати долинали, одне за одним, страхітливі ап-пчхи! Ап-пчхи!.. І саме тієї миті, коли знайшлася, посеред татового розгاردіяшу, його коробка з-під цигарок, чхання припинилось і Софія загорлала:

— Ти така вульгарна! Така вульгарна, що далі просто нікуди!

І Тезі почула, як мама відказала:

— Не перебільшуй, серденько, бо моя вульгарність не виходить за пересічні рамки!

І тоді грюкнули двері — точно двері зали. Вони так грюкнули, що загойдалася люстра в спальні й задзеленчали всі маленькі скляні дармовисики, от ніби маленький Ісусик якраз прийшов на роздачу різдвяних подарунків.

Ще раз грюкнуло, але цього разу не так гучно. Тезі подумала: «Це вже вхідні двері!».

Здебільшого Софія після сварки з мамою грюкала дверми і йшла з дому. Іноді вона забігала до котроїсь зі своїх подружок, щоб виплакатись. А то просто оббігала разів три їхній квартал і, трохи заспокоївшись, поверталася додому.

Між мамою і Софією відбувалося щонайменше по одній сварці на день. Але ніхто вже тих сварок не сприймав усерйоз. Принаймні таке стверджував Тезін тато. Щоразу, коли сварилися мама й Софія, він тільки примовляв, усміхаючись:

— Крук крукові ока не виклює!

• • •

Далі — у повній книжці «Мене прозивають Мурахоїдом».
nashaknyga.com.ua